

Agata Fijuth

'Kultura' paryska - Twórcy - Dzieło - Recepcja", Lublin, 20-21 IX 2005 : [sprawozdanie z konferencji]

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio K, Politologia 13,
169-170

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

nego. Tymczasem jak podkreślił ks. prof. Nagórny „ważne jest, aby chrześcijanin, wchodząc na salony polityczne, nie zawieszal swojego chrześcijaństwa i moralności na kolku, bowiem człowiek świecki, będąc jednocześnie wyznawcą wiary i obywatelem tego świata, powinien zawsze kierować się w obydwu tych porządkach jednym sumieniem chrześcijańskim”.

Jowita Wrotkowska

Sprawozdanie z konferencji naukowej „»Kultura« paryska. Twórcy - Dzieło - Recepcja”, Lublin, 20-21 IX 2005

W dniach 20-21 września 2005 roku, w 5. rocznicę śmierci Jerzego Giedroycia odbyła się w Lublinie międzynarodowa konferencja naukowa pod honorowym patronatem Henryka Giedroycia, której organizatorem był Zakład Dziennikarstwa Wydziału Politiologii UMCS.

W zjeździe uczestniczyli badacze z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Opolskiego oraz Biura Edukacji Publicznej Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie i Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, z Sdertrns hgskola University College, Oxfordu oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Obrady uroczyste otworzył Dziekan Wydziału Politologu UMCS prof, dr hab. Stanisław Michałowski.

Konferencję rozpoczął prof, dr hab. Marcei Kosman (UAM), który mówił o dziejach rodu Giedroyciów, wspominał o przodkach i środowisku, z którego wywodził się Redaktor. Na tym tle zanalizował późniejszą działalność twórcy „Kultury”. Profesor Bogumiła Kosmanowa (UAM) w tym samym bloku biograficzno-historycznym porównała życie na obczyźnie dwóch twórców: Józefa Ignacego Kraszewskiego oraz Jerzego Giedroycia z wyraźnym akcentem na życie i twórczość Kraszewskiego.

Na konferencji sporo uwagi poświęcono bliskim współpracownikom Jerzego Giedroycia, ludziom, którzy wpływali na charakter pisma - Juliuszowi Mieroszewskiemu, Zygmuntowi Hertzowi oraz Melchiorowi Wańkowiczowi. Mgr Anna Piesiak (UAM) przypomniała znaczącą rolę, jaką odegrał w tworzeniu ideowego programu Juliusz Mieroszewski, nazywany przez Krzysztofa Pomiana „alter ego Giedroycia”. Z referatu wyłonił się obraz wybitnego myśliciela politycznego, człowieka o szerokich horyzontach i odważnych tezach, a także niedocenionego, samotnego i pozostającego całe lata w cieniu niezwykle ważnego współpracownika „Kultury”.

Postać Zygmunta Hertza przybliżyła słuchaczom mgr Monika Sedlak (UMCS). Zwróciła ona uwagę na specyficzną rolę, jaką odegrał Hertz w redakcji „Kultury”: najbardziej zdystansowany członek redakcji, ale jednocześnie wkładający ogromny wysiłek w tworzenie pisma. Zwracano uwagę na heroiczną niemal rolę Hertza; nie do końca przecież akceptującego i odnajdującego się w społeczności Maissons Laffitte, a mimo to pracującego na jej rzecz.

Przypomniano również trudną współpracę Giedroycia z Wańkowiczem - ich nieporozumienia, zarówno w rozumieniu programowym pisma, jak też ideowych wyborów życiowych.

Ciekawym wystąpieniem była analiza współpracy i konfliktów Jerzego Giedroycia i Jana Nowaka-Jeziorańskiego, której dokonał dr Konrad Tatarowski (UŁ), wieloletni dziennikarz Radia Wolna Europa, współpracownik „Kuriera z Warszawy”. Dr Tatarowski zwrócił uwagę na ambicjonalne podłoże tarć między dwiema osobowościami polskiej emigracji, przywołał fakty dotyczące udostępniania przez Redaktora materiałów „Kultury” „Wolnej Europie”. Mówił jednak również o wzajemnym szacunku i mimo wszystko podziwie dla działalności.

Nie zabrakło również analizy międzynarodowego kontekstu pisma. Prof. Iwona Hofman (UMCS) mówiła o polsko-niemieckich stosunkach na łamach „Kultury”, prof. Leszek Szaruga (UW) o problemach ukraińskich poruszanych w piśmie, prof. Andrzej Chodubski (UG) o odbiorze tekstów przez koła polonijne.

Tematyka oraz układ referatów odzwierciedlały ideę organizatorów, której celem było problemowe i wieloaspektowe ujęcie dzieła Jerzego Giedroycia.

W konferencji analizującej zarówno tworzenie paryskiej „Kultury”, jej znaczenie w świecie, a także życie i pracę jej założyciela i redaktora naczelnego Jerzego Giedroycia uczestniczyli słuchacze m.in. z Uniwersytetu im. Mickiewicza, ale również pasjonaci, niezajmujący się zawodowo badaniami nad pismem.

Organizatorzy konferencji planują publikację wygłoszonych w Lublinie referatów.

Agata Fijuth